

בלבבי משכן אבנה

USA 718.521.5231

שיעורי "בלבבי" מופיעים ב"קול הלשון" בארץ 073.295.1245

דע את ביטחונך התמודדות עם פחדים חיצוניים

עולם הממשות החומרית אינו העולם שלך - עולם כוחות נפשך הוא העולם שלך!

מובא בחז"ל מאמר - 'אל תצר צרת מחר, כי לא תדע מה ילד יום - שמא למחר איננו, ונמצא מצטער על עולם שאינו שלו'. אנו לא נעסוק בעיקרו של מאמר זה שמתייחס לנידון בדאגות על יום המחר - על העתיד. אך מה שנוגע מאוד לענייננו הוא מציאות של אדם שמצטער על עולם שאינו שלו. ראשית, נבין מהו המושג - 'עולם שאינו שלו', וממילא נבין גם מהו 'העולם שלו'.

אדם שומע ששואלים אותו - 'תגיד, היכן אתה גר?'. אם הוא עונה מיד - 'רחוב רבי עקיבא 821 דירה 23, בני ברק', אזי זהו אדם שחי בעולם שאינו שלו! זוהי תגובה הנובעת מתפיסת חיים חיצונית שאני זה הגוף שלי, והעולם שלי הוא הבעלות הקניינית שלי על חפצים שרכשתי לשמש את גופי ונפשי התחתונה. אולם, כאשר אדם פנימי שומע שאלה זו, היא נקלטת אצלו במימד אחר, בתפיסה שונה. אם ה'אני' שלי הוא נפשי, הנפש העליונה (לא הבהמית התחתונה המקולקלת שיתופה דגופא) - 'חלק אלוך ממעל', אזי - אני לא גר בבני ברק, אלא אני גר במדור עליון, בחדרי הדעת - 'בדעת חדרים ימלאו'. אני חי בעולמה של הנפש, בעולם של תורה, חכמה, בינה, דעת, עבודת הלב, גמילות חסדים, מידות, כוחות, תכונות, תנועות וכו' כל המרחב העצום השייך לעולם הפנימי - זהו העולם שלי!

צריך להבין, לא באנו להתכחש למציאות הגוף ולעולם החומר, ממש לא! אדם

דע את שמחתך. שמחה בחיבור וצירוף. פרק ט'

גילוי העל מודע

עד כאן נתבאר מהלך אחד בנכנס יין יצא סוד, שהסוד שיוצא בפורים, הוא מגלה את התת מודע, מכוח כך זה מגלה לי את מעמקי הנפש מה אני רוצה, אך יש עוד מהלך בזה, שלב יותר גבוה, שהוא בא לגלות? את העל מודע.

יש הבדל יסודי בין התת מודע לעל מודע. נסביר את הדברים בהבנה פשוטה, ולאחר מכן הבנה יותר מהותית בנפש. תת מודע זה מה שאני בעצם רוצה, רק אני לא יודע מה אני רוצה. העל מודע זה רצון מושתל אצלי שמעלי, רק הוא מכתוב לי את מה שאני אעשה. [ובלשון אחרת, התת מודע זה מה שבעצם אני רוצה. רק הוא נעלם ממני עצמי. יש את מה שאני מודע למה שאני רוצה, ויש את התת מודע, שאני לא מודע שזה מה שאני רוצה. אך העל מודע זה בעצם הרצונות שמנווטים לי את החיים, אבל אני לא מודע להם. הרצונות האלה שמנווטים לי את החיים, הם על מודע. כלומר, הם מעלי].

משל למה הדבר דומה, יש בן אדם שנוסע ברכב, ונראה לו שהוא מנהיג את הרכב. אבל הוא לא יודע שיש שלט רחוק שמזיז את הרכב. הטייס יושב במטוס ומנסה לכוון את המטוס, אבל יושב מישהו במגדל הפיקוח, ומכוון את המטוס. כאשר אנחנו פועלים, יש שני כוחות שמניעים לנו את הנפש. יש כוח שמניע לנו את הנפש, זה נקרא כח הבחירה. ויש כוח של מי שמניע לנו את הנפש, שנקרא כוח האמונה. הבחירה כלומר, שאני בוחר. אך איפה שורש תחילת הרצון ותחילת הפעולה אצלי. מצד כך מי פועל בי, מכוח האמונה? ה' יתברך שמו. זה החילוק הברור בין התת מודע לעל מודע.

הבחירה אומרת שמי קובע את הדברים? אני. יכול להיות שאני מודע לעצמי יותר, זה המודע. יכול להיות שאני מודע לעצמי פחות, זה התת מודע. אבל בעצם מי בוחר? אני. מי מחליט? אני. מי קובע? אני. העל מודע אומר שיש דבר שהוא מעבר אלי. אם כן מי קובע? האמונה, ה' יתברך שמו. לכן זה נקרא על מודע. המודעות כאן היא צריכה להיות לדבר שנמצא מעלי, יש מישהו שמכתיב את חיי, כמובן זה הבורא יתברך שמו. אלו הם שני כוחות עמוקים, שהם בעצם מנהיגים את הנפש. הבחירה של הנפש ברובה, לא נעשית במודע. רוב בחירת הנפש, איפה היא נעשית? בתת מודע. בתת מודע הוא בוחר, האם לרצות את זה. במודע הוא בוחר, האם לעשות את זה או לא. אדם יכול לבחור במודע, האם להוציא את הדבר מהכוח לפועל. בתת מודע הוא בוחר האם לרצות את זה. אך בעל מודע, אני לא בוחר. בעל מודע אני מונהג. יש מנהיג ויש מונהג. אני המונהג. יש משהו מעלי שמנווט את החיים שלי.

מה כוונת המילים, אהבה ורעות, אני כמובן אחפש את מי ששונא שלי, ואני אשלח לו את המשלוח מנות. נקווה רק שיפתח את הדלת. אבל בעומק, מה כוונת הדבר? בשעה שמתגלה פנימיות הלב שלי, אז מתגלה שאני אוהב את כולם. משלוח מנות איש לרעהו, מגלה לי שלפני כן שנאתי אותו, בא פורים ומתגלה אצלי התת מודע, יש לי בחירה אם לשנוא אותו או לא. התגלה אצלי העל מודע, מה אני מגלה שם? ה' אמר לו קלל (שמואל ב טז, י). מה שפלוני עשה לי רע, אינו מפני שהוא החליט לעשות כך רע. אלא שכך נגזר מהבורא יתברך שמו. על כן אני לא שונא אותו. משלוח מנות איש לרעהו מגלה אצלי עומק חדש, וכשנגלה אצלי העומק החדש, משם אני שולח את המשלוח מנות.

פורים מגלה מקום פנימי, ששמה אני לא מרגיש שהוא פגע בי. ביום הכיפורים אופן התיקון הוא, פלוני באמת פגע בי, אז מה הוא צריך לעשות? לבקש סליחה. אך בפורים יש אור גבוה יותר מיום הכיפורים, אני מגלה מקום פנימי שהוא מעולם לא פגע בי. משם אני שולח משלוח מנות. מה מניע את הסיבה שאני שולח משלוח מנות? וודאי שהסיבה הברורה כי יש דין ומצווה לשלוח. אמת. אבל אם אני לא עושה את זה מהמקום הפנימי, הרי זה כגוף בלא נשמה. מצווה בלא כוונה, כגוף בלא נשמה. מהי הנשמה של אותה מצווה? הנשמה של אותה מצווה, היא לגלות את אותו עומק פנימי.

אם האדם הולך לחנות, וקונה כמה משלוחי מנות מוכנים, תלוי לפי הידידות והמקובלות, גם ברכה מוכנה כבר יש היום, מקומות שאפשר לקנות, רק תיתן את השמות וכמה נתונים, יעשו לך חרוזים יפים. מצמידים את זה ושולח לו את זה, משלוח, הכל נגמר. מזל שאת הלב אי אפשר לשלוח דרך האימייל. אם אני שולח משלוח מנות, מאותו מקום שכלן השנה אני מחלק לבני אדם מתנות, זה לא אותו מקום בנפש שאיליו צריך להגיע בפורים.

■ המשך בע"ה שבוע הבא מסדרת דע את שמחתך

העומק בנכנס יין יצא סוד, שהוא צריך לגלות לי בנפש את הרצון שמנהיג אותי, שהוא מעל כח השליטה שלי, שזה רצונו יתברך שמו. הוא צריך לגלות לי אותו, באופן של חווית נפש. לא באופן שהאדם יודע.

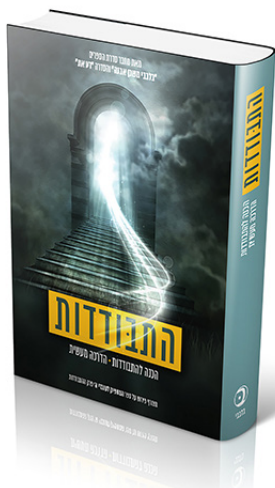
מגילת אסתר – גילוי ההסתר

ביתר ביאור, כל אחד מאיתנו, יש לו אמונה, אם נשאל אותו מי מנהיג את העולם, מה הוא יענה? הבורא יתברך שמו. אבל האם כך אתה באמת מרגיש? זו שאלה לגמרי אחרת. נכנס יין יצא סוד - הוא מעביר את העל מודע בתוך התת מודע, והוא מעביר אותו למודע. ואז מה אני מרגיש? מי מנהיג את העולם? רק ה' יתברך שמו. כאשר האדם חי ברובד של היום יום, הוא חי את המודע. מעט את על מודע ואת התת מודע, רוב הבני אדם לא נוגעים שם. גם אם הם אומרים בפיהם אמונה, אבל האם הם חיים את אמונתם? הרבה, הרבה פחות. מגילת אסתר זוהי אותה מגילה שמגלה את ההסתר. איזה כוחות נסתרים בנפש? תת מודע ועל מודע. ובלשון רבותינו, היא מגלה את עומק הבחירה של הכוחות הקהים, והיא מגלה את האמונה שהוא הרצון העליון שמנהיג אותי, ואני מונהג.

ידוע שהיא נקראת מגילת אסתר, כי היא מגלה את ההסתרים, מה שקודם לכן היה נסתר, היא באה ומגלה אותו. מגילה מלשון גילוי, נגלה. אסתר מלשון הסתר. זה שתי דברים הפוכים בדיוק. מה זה מגילת אסתר? מה שקודם לכן היה הסתר, הפך להיות גלוי. מה היה נסתר ובא לגלות, התת מודע שלי היה נסתר, והעל מודע שלי היה נסתר. הבחירה שלי הייתה נסתרת, האמונה שלי הייתה נסתרת. באה מגילת אסתר ומה היא עושה? מגלה את המודע, את התת מודע, ואת העל מודע בשלמות.

איש לרעהו

לפי זה יבואר עומק מצות משלוח מנות איש לרעהו בפורים, אומרים רבותינו, משלוח מנות בא להרבות אהבה ורעות. בפשטות

ספר זה נבנה על דברי ר"א בן הרמב"ם ועל דברי רבי אברהם אבולעפיה. בצירוף שניהם יחד העמדנו צורה אחת של התבודדות. ספר זה עוסק במישור המעשי - בהכנה להתבודדות ובהדרכה מעשית בהתבודדות עצמה, אך תכליתו להביא את האדם לתפיסת חיים חדשה - "חיים של התבודדות". הספר פונה לכולם, אך מותאם לנפשות הקרובות יותר לתמימות ופחות להשכלה (הספר 'דע את נשמתך' מהווה המשך לספר זה ועוסק בנושאים אלו ביתר בירור והעמקה).

דנישת ספרי הרב: ספרי אבדמוביץ משלוח בחבי העולם 03.578.2270

ואם יש בו גדלות, הוא מתחיל לנסות להרגיע, לעודד לנחם ולדובב. הוא אומר שבטוח הכל בסדר, וכולם בריאים ושלמים. הוא מתחיל להסביר הסברים – שהולכים אחר הרוב, והרי רובה דרובה של המשפחות לא נפגע אף אחד מילדיהם בתאונות דרכים. ואם גם זה לא עוזר, הוא מחפש דרכים להסיח את דעתה למקומות אחרים וכו', עד שהרוגע והשלווה חוזרים למקומם. אבל זה מחזיק מעמד עד לצפירת הסירנה הבאה.

לענייני הנקודה המעניינת כאן הינה – מהו השרש לבעיה, מהי הסיבה העמוקה ממנה נובע הפחד האיום שתארנו.

ואכן נקודת שורש הבעיה היא אותה נקודה עליה אנו מדברים. כאשר אדם חי בתפיסה שילדיו הם קניין שלו – יש לו בהם קניין גוף. אזי, ככל שהתפיסה הזו יותר גסה ומגושמת, כך היא מולידה פחד וחרדה יותר ויותר חזקים שמה הילדים ילקחו ממנו, עד כדי חולי כפי שתארנו. אולם גם אצל אלו שהתפיסה הזו אינה כל כך גסה, אך היא קיימת בנפש. ממילא הפחדים הללו אינם כל כך זמניים בתדירות גבוהה, והם גם אינם בוטים ועוצמתיים. אך כאשר נוצר מצב של ילד שנעדר או נתקף בחולי קיצוני, אזי גם אצלם הפחדים הללו גואים וגדלים בנפש בצורה שאינה מתוקנת.

אולם אדם שחי בתפיסה עמוקה פנימית ועליונה יותר, מבחינתו הילדים אינם קניין שלו, אין לו בעלות עליהם, אלא הם פקדון שהופקד בידו. זוהי בדיוק צורת הביטוי שהתבטאה ברוריה אשת רבי מאיר בעת ששני בניו הסתלקו ביום שבת קודש – בא בעל הפקדון ולקח פקדונו. פשוט וברור שהיחס של אב ובנו מחייב ומצריך לחנך ולדאוג גם לשמירת חיי הנפש בגוף ולכל צורכי גופו. אבל אין זה אומר שהתפיסה המרכזית היא שהילדים הם הקניין גוף של ההורים בהשתייכות למערכת עולם הממשות. אלא התפיסה האמיתית הינה המבט שילדנו הם פקדון יקר ערך ויקר המציאות, והם שייכים למערכת פנימית של – 'כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך ה'". זהו העיקר היחס של הורים אל ילדיהם. זהו מרכז אחריות והתפקיד של ההורים בגידול ילדיהם. ■ **המשך בע"ה שבוע הבא מסדרת דע את ביטחונך**

שלך. את עולם העשייה החומרי כולנו נעזב במקודם ובמאוחר, כפי שהזכרנו לעיל, מאז ימות עולם אף אחד לא נשאר כאן באורח קבע. מכל מה שיש כאן נתנתק, נוריש, נעביר הלאה, אבל אף אחד לא יקח איתו מכאן מאומה. ממילא כל המהלך של לנסות להתחבר ולהתקבע לכל מה שיש כאן, זהו ניסיון לבנות ביטחון על גבי עולם שאינו שלו. במעמקי הנפש היא יודעת שכל מה שיש כאן אינו באמת קניין נצחי של האדם, הוא אינו שלו, במקדם או במאוחר הוא יאלץ על כרחו להיפרד ממנו. ממילא ישנה תנועה של פחדים מגורמים חיצוניים שעולים ויורדים כל העת, שמה הם יגרמו שהניתוק יארע יותר מוקדם מאשר מאוחר.

נתבונן בדוגמא נוספת. ישנה תופעה של אנשים (יותר מצוי אצל נשים) שחווים פחדים חזקים מאוד מחשש שמה ח"ו אחד מילדיהם ימות בתאונת דרכים. ולא מדובר דווקא באנשים שעברו קשיי פוריות, ויש להם בן יחיד שנולד לאחר שנים רבות של עקרות, והוא יקר להוריו עד למאוד. אלא גם אצל הורים למשפחות ברוכות ילדים, התופעה קיימת. הרי תאונות דרכים בהם נפגעים ילדים אין הם אירוע כל כך נדיר. אותם סובלי פחדים מכירים או אישית או מספורים מספר אסונות חמורים יותר וחמורים פחות של ילדים שנפגעו או אף מתו כתוצאה מתאונות. אצל כאלו שתופעה זו חמורה יותר, עם כל שמיעת צופרי רכבי הצלה או משטרה הם מזדעקים בתפילות ש-'אלוקים ישמור ויציל, ואף אחד מילדיהם לא ילקח ממנו'. הם מתחילים לעשות ספירת ילדים, לבדוק מי בבית, מי הלך לת"ת, מי הלכה לבית הספר. האמא מתקשרת לרבנים של הבנים, למורות של הבנות, לוודא שכולם נמצאים, בריאים ושלמים.

מי שלא מכיר את התופעה והוא פתאום מתוודעה אליה לראשונה. נשמעת סירנה, ואותה אישה מבוהלת מתחילה את התפילות והתרוצצות מחדר לחדר לראות מי בבית, מחלון לחלון לחפש את כל הילדים בגינה וכו' – הוא נותר המום, ולא מבין מה קורה כאן. אם יש בו קטנות וגם מידות לא כל כך מתוקנות – הוא עלול לגחך ולצחוק מרוב פליאה, או לחלופין לכעוס על טפשותה ולגעור בה על התנהגותה התמוהה והמוזרה.

פנימי מודע היטב למציאות גופו, והוא אף דואג לצורכי בריאותו ושלמותו בצורה יותר נכונה מדויקת ומתוקנת מאדם חיצוני. הוא זן ומכלכל את גופו, מנקה ומברא אותו, דואג לו למדור הגון, למשכב ולמושב ראויים ומתוקנים, וכו' כל הצרכים. אך הגוף וצרכיו אינם מרכז החיים, אלא הגוף הוא לבוש וזה היחס שצריך לתת לו במכלול החיים.

כמו כן, לא באנו להורות שצריך לחיות רק בעולמה של הנפש, ולהתנכר למציאות עולם הממשות. אלא אדם חי בעולם הזה, אך הוא חי ברובד הפנימי הנפשי ולא ברובד החיצוני התחתון – שתופס את כל המציאות רק כחומר וממשות. גם אדם פנימי משתמש בחומר, אך הוא משתמש בו לצורך החלק הרוחני שבו. זוהי ההגדרה שהגדיר הרמח"ל בתחילת ספרו 'מסילת ישרים', שכל תשמישי העולם משמשים לאדם לצורך ישוב הדעת. ואכן המבחן פשוט – אם מכל דבר שאדם פוגש ומשתמש בו דעתו מתרחב ומתווספת ומתיישבת עליו, זהו אדם שחי בעולם הדעת, בעולם פנימי, בעולמו שלו. אך אם דעתו אינה מתיישבת מכך, זוהי הוראה שהוא התחבר אל החומר, הוא הושפל אל חיי הממשות התחתונים, הוא חי בעולם שאינו שלו.

אם כן נבין, כי עולם הלבוש החיצוני הגמור הוא אינו העולם שלנו. ומי שתופס שזהו עולמו, אזי הוא כל הזמן נתון לפחד נפול – שמה עולמו ילקח ממנו.

כאן אנו חוזרים על היסוד שבארנו בפרק הקודם. שם בארנו שכאשר אדם נסמך על תכונות וכשרונות שאינן תולדות כוחו תכונותו ומידתו השורשית, אין לו ביטחון אמת. כיוון שהוא אינו חי לפי מי שהוא באמת, אלא הוא חי בלבוש חיצוני כלשהו. ומחמת שהתכונות והיכולות עליהם הוא נסמך אינם שלו, אלא אלו ענפים רחוקים, אין הם עצם מעצמיו אלא לבושים על גבי לבושים. ממילא בעומק נפשו הוא יודע כי אין להם מציאות יסודית וקבועה, הם ארעיים זמניים מתחלפים, על כן הם עלולים לכזב לדעוך ולהעלם, ומשם נולדים הפחדים הפנימיים.

הן הם הדברים שאנו מבארים כעת ביחס לעולם המעשה החיצוני. עולם הממשות החומרית החיצוני הוא אינו העולם שלך, עולם כוחות נפשך הפנימיים השורשיים הם העולם

שאינן הראש עמהן, אבל הראש עמהן הרי הוא כילוד, וכו'. איכא דמתני לה להא שמעתתא באפי נפשה, א"ר אלעזר, אין הראש כרוב אברים, ור' יוחנן אמר הראש כרוב אברים. ופרש"י, אין הראש כרוב אברים - יצא הראש אינו כילוד, ובנפל קאי, דאי בבן קיימא ליכא למ"ד, דהא מתניתין היא, יצא כדרכו משיצא רוב ראשו.

וכתב במהרי"ט אלגזי (חלה, אות סג, סק"א) וז"ל, וכיון שמצינו גבי בכור בהמה דאין הראש כרוב אברים, א"כ בכל דבר דבענין לידה לא חשיב לידה. וי"ל דאפשר לומר דאדם לא ילפא מבהמה, משום דאדם שאני דחשוב פרצוף פנים שלו, וכיון דחשוב י"ל דהראש כרוב אברים, משא"כ בהמה דלא חשוב וכו', דאע"ג דאחר האמת אשמועינן תנא גבי בהמה נמי דיציאת הראש חשיב לידה ולא מחלקינן בין אדם לבהמה, מ"מ י"ל דהיינו דוקא בבן ט"י חי שהוציא ראשו, אבל במת י"ל דדוקא באדם דחשוב פרצוף ידיה הראש כרוב אברים, משא"כ בבהמה דלא חשוב, עכ"ל.

והבן שמדרגת אדם הוא בבחינת "ראש" (כי כוחו בר דעת, ועיקר הדעת שורשה בראש), ומדרגת בהמה הוא בבחינת "גוף", והממוצע בין אדם לבהמה הוא ראש הבהמה, ודו"ק. ובאדם גופא ראשו נחשב כרוב אברים בחי לכו"ע כנ"ל, כי גופא בתר רישא גריר, כי כל האברים מתנועעים לפי הוראת השכל הגנוז בראש, כנודע.

אולם במת שכתוב ביה ימותו ולא בדעת, והיינו שנסתלק דעתו, ולכך בטל עיקר חשיבות הראש ביחס לשאר אברים. אולם מ"מ יש לראש חשיבות מחמת היכר צורת אדם, כמ"ש (יבמות, קכ, ע"א) אין מעידין אלא על פרצוף הפנים עם החוטם, אע"פ שיש סימנין בגופו. ובגמ' שם, אמר רבי ואיתימא רב כהנא, מאי קרא, הכרת פניהם ענתה במ (וכתב הרשב"א (נדה, כו, ע"א) וז"ל, דאפילו למ"ד הראש פוטר בנפלים, מודה הוא בסנדל שאין ראשו חשוב ראש, ואע"פ שיש לו צורת הפנים, עכ"ל).

וכן חשיבות הראש מפני שהוא ההתחלה, ראש, ראשית. וכתב הרע"ב (בראשית, מז, לא) וז"ל, י"ל שעושה רש"י מלת ראש, לשון חשיבות, כמו בשמים ראש, שפירושו בשמים חשובים, אף זה על ראש המטה פירוש חשיבות המטה, עכ"ל. והיינו שלשון ראש לשון חשיבות אף בדומם, בשמים או מטה וכד'. ועיין הכתב והקבלה שם. וכתב כתב במצודות ציון (ישעיה, ט, יג) ראש - ר"ל החשוב. וזנב - ר"ל השפל.

וכן בזמן, כתב בחת"ס (תורת משה, פרשת החודש) וז"ל, החודש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה, נקרא ראש וראשון, כי הוא ראש וחשוב, וכל העולם לא נברא אלא בשביל חודש זה, עכ"ל. וכן "ראש" השנה. ועיין דברי חיים (כי תבא, ד"ה ונראה לענ"ד). ועקידת יצחק (שער צו, הערה ב).

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון זה

נדה, ט, ע"א - גבי יולדת אמרו, אבריה "מתפרקין" ואין נפשה חוזרת עד כ"ד חודש. וגבי מעוברת אמרו שם, ואבריה "כבדיו" עליה. וכן פעמים בשעת ראייתה, עיין שם (סג, ע"ב). וז"ל המאירי (שם) שרוב נשים ראשן ואבריהן כבדין עליהן בשעת הוסת. והנה השורש שאבריה מתפרקין בלידתה, שהרי עובר ירך אמו, כאבר של אמו, כמ"ש לעיל, בבחינת אבר - עובר. וכאשר יולדת מתפרק אבר זה ממנה. והיינו שנעשה פירוק אברים לכלל האברים ולא רק לאבר - עובר, ודו"ק.

ובעומק, אשה נקראת כלי, כמ"ש בסנהדרין, ויש הבחנה של כלי שלם, כלל כולו כלי כמקשה אחת, ויש הבחנה של כלי של פרקים, כמ"ש בשבת (מו, ע"א) מנורה של חוליות, וכן מטה של פרקים וכד'. וכאשר האשה יולדת, הופכת להיות כלי של פרקים, וז"ש "אבריה מתפרקין", והיינו שכל הויתה הופכת להיות פרקים.

וכח זה של פירוק אברים אינה נגלה רק באשה, אלא אף בולד, כמ"ש (שבת, קמז, ע"א) ואין מעצבין את הקטן, ואמרו שם, בחומרי שדרה דמיחזי כבונה. ועיין רש"י ור"ת שם. והיינו שכיוון שלידתו היא בחינת פירוק אבר מן האם, לכך אף בו עצמו נגלה פירוק אברים.

ויתר על כן, כתב ביריעות שלמה (חוברת יא, יריעה מד) וז"ל, "אבר" נופל על חלק של בעלי חיים, כשהוא דבר שלם נקרא אבר, כמו אבר מן החי, רמ"ח אברים. ושם "פרק" נופל על חלק מדברים שאין בהם רוח חיים, כגון מנורה של פרקים (מנחות, כח, ע"ב), פרקי אבות, יודע פרק בשיר (יומא, לח, ע"א), עכ"ל. והבן שלפ"ז מתפרקין אבריה, היינו שבשעת הלידה יש צד של מיתה, כמ"ש בבמה מדליקין, על ג' דברים נשים מתות בשעת לידתן, ולכך נקראת בעת זו חולה שיש בה סכנה. ולפיכך בשעה זו נעתק ממנה שם אבר שהוא תואר לחי, וחל עליה שם תואר פרק, שהוא שם תואר לדבר שאין בו רוח חיים. והיינו שלא רק שמתפרק אבר מן שאר אברים כדוגמת העובר - אבר כנ"ל, שנפרד משאר אברי האם, אלא האבר עצמו יש בו פירוק לחלקים. ויתר על כן יש "ריסוק אברים", שהוא טריפה, בבחינת קרוב למיתה.

ולכך כאשר נטהרת מטומאת לידה, טהרתה באופן שטובלת כל גופה יחד במים ולא אבר אבר, כמ"ש בתורת כהנים (אמור, פ"ז, ה"ז) ובא השמש וטהר, כמו ביאת שמש בפעם אחת, אף רחיצתו בפעם אחת. ועיין סמ"ג (עשין, רמ"ח), ובב"י (ריש סימן קצ"ח). והיינו, כי הטומאה סוד הפירוד, והטהרה סוד האחדות.

וכן אבריה כבדיו, הוא שליטת "אבר הכבד", שבו שוכן הדם, ולכך כאשר רואה דם אבריה נעשים כבדים, כי שולט עליהם הכבד. וכתב הרמ"ז (ויקרא) וז"ל, ואבריה כבדין עליה, והוא מחמת התעוררות הגבורות הקשות, ובסוד בא נחש על חוה.

נדה, כח, ע"א - יצא (העובר) מחותך או מסורס, משיצא רובו. א"ר אלעזר אפילו הראש עמהן, ור' יוחנן אמר, לא שנו

ערכים בפרשה

[ביאור המהות של כל צירוף שני אותיות בלשון הקודש, ע"פ סדר רל"א שערים (עייין ספר יצירה פרק ב' משנה ב'), לפי ערך המופיע בפרשת השבוע שיש בתוכו צירוף זה, ולפי זה ביאור כיצד מתראה צירוף זה בערך זה ובערכים נוספים שבתוכם מופיע צירוף זה].

איש האלקים, וכמ"ש חציו ולמטה איש וחציו ולמעלה אלקים. ולכך היה גבוה י' אמות. ושלמות הקומה, משקוף, מק-שוף. וכל תיקון נפילת קומה ע"י משה, כמ"ש "ויהי בנסוע הארון ויאמר משה "קומה" וכו'. וע"י הבדלתו ערי מקלט, מק-לט, לשון קללה, קלקול. וכמ"ש אז יבדל משה שלש ערים וגו', ונס שמה כל רוצח. ורוצח מהותו לקיחת אדם בעל קומה, זקוף, והפלתו לארעא שנעשה שטוח.

ושרש התיקון של "קומה" ע"י משה נעשה במשכן שהקים משה, וכמ"ש חז"ל שבכל יום בתחלה הקימו ופירקו, עד שהוקם לבסוף ע"י נס. וגילוי זה נגלה אף בתוך המשכן בחלק שיש בו דין של מעשה רקם, ר-קם. וע"י המשכן נהפך כל מרירו למתיקו, מתוק, מק-תו.

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון זה

השורשים מקור הכל, הוא ית"ש, הנקרא "מקומו של עולם", מקום, מק-ום. ושלמות מדרגה זו בבחינת קוממיות, וכמ"ש חז"ל ב' קומות, כפולה בקומות. ומשורש זה נמשך ונשפע מלעילא לתתא קומה, בבחינת דמשק, דש-מק, דולה ומשקה. ומשתלשל לתתא, ונעשה מנקודה, אורך רוחב, שטח, ועומק. עמק, ע-מק. וכל דבר שיש לו עומק נצרך מעקה, מק-עה, לשמור שלא תהא נפילה לצדדים. וכאשר יש פחד מפני העדר המעקה, זו מועקה.

ומדרגה זו של עומק, היא מדרגת משה רע"ה, בבחינת מאד מאד עמקו מחשבותיך. והיפוכו בלעם שמדרגתו "נח"ש, והיה משתמש עם קסמים, קסם, קמ-ס, שע"י קסמים אלו בא לבטל הקומה שיש לה עומק. והיפוכו משה הנקרא "מחוקק", מק-חוק. כי כשחוקקים בשטח נעשה לו עומק. ויתר על כן יש למשה בחינת קוממיות, ב' קומות כנ"ל. קומה לתתא, עומק. וקומה לעילא, איש השמים,

כמדבר | מ-ק קם, קומה, תקומה. והיפוכו מק, השפלת הקומה בבחינת קמץ, קמ-ץ, היינו קמיצת הקומה, צמצומה. וזהו בחינת עמלק, מק-על. והיינו שאינו רק מצמצם הקומה, בבחינת צמק, צ-מק, וכן בבחינת קמש, קמ-ש, אלא מונע את חזרתה לעילא. ויתר על כן אינו רק צמצום הקומה לתתא, אלא לקיחת הקומה ופירורה לחלקים. בבחינת מחלוקת, מק-חלות. והוא בחינת חטה הנטחנת ונעשית קמח, קמ-ח.

ועמלק הוא בחינת רצועא לאלקאה, בחינת מקל, מק-ל. והוא מוקש לישראל, מוקש, מק-וש. ומדרגתו מקרה, מק-רה, כנודע. ונעשה ע"י מירוק לישראל, מרק, מק-ר. והוא מעוקה לישראל, מק-עוה. וכן יש בו העלמה, בבחינת חמק, ח-מק. דודי חמק עבר הלך לו. ומלחמה לה' בעמלק, בבחינת נקמה, נקם, נ-קם.

והנה קומה, שורשה מלעילא, בבחינת קדם, ד-קם. בבחינת מקור, מק-ור. ושורש

ערכים נוספים שבהם מופיע צירוף זה:

מלקחים	מחקק	מחלקות	מוצק	דרמשק
מקלט	מקום	מקהלות	דמשק	מקדה
מקחת	מקשה	מקרא	מקצע	מקנה
קמון	קמה	מקבת	עמלק	משקל
מחלקת	מזרק	מרקה	רקמה	קמץ
מרק	נקם	קסם	מנקיות	מלקוח
עמק	מקחת	מקוה	משקל	משקוף
רקמה	קדמות	מלקוח	קמח	קדמוני
מחקק	קסמים	מקח	מוקש	מבוקה
מקבות	מצוקה	קדמיאל	מלקוש	מלק
משחק	מקלה	למשקלת	משקל	משחק
חמק	קנמון	מוקדה	מתוק	משקה
קמצים	קדמיאל	ממשרקה	מקרא	מקנה
מזקק	מקדש	מקדה	מקיף	מועקה
מצוק	מעיק	מקל	מקור	מחזיק
צמוקים	מקדש	מקצה	מקבת	מק
מקהלים	קוסם	יהויקים	יקנעם	קומה
מקשש	מקרה	עמוק	מלקחים	מקלעת
קמה	משקה	קמואל	משק	משחק
קם	אריקם	קדים	נקמה	מתלקחת

בלבביפדיה קבלה אמיץ

אור א"ס

א - אלופו של עולם. מצ - מלשון מצוי, נמצא. ועיין רש"ר הירש (וילך, לא, ו) "אמץ", אולי מצ-א, מצ-ה, בתוספת אל"ף לפניו, להשיג דבר לעצמו.

צמצום

אמץ, א-מצ. מצ-צם. צמצום. והצמצום יוצר חלל. חזק ויאמץ לבך, ר"ת חו"ל, שבא לסלק חול - חולין, חלל.

קו

כתיב (תהלים, כז, יד) ויאמץ לבך, וקוה אל ה'. ועיין מלבי"ם שם, ע"י הקווי לה' חזק ויאמץ לבך, שהיא תתן חוזק ואומץ ללב. וכ' תיב (תהלים, לא, כה) חזקו ויאמץ לבבכם כל המיחלים לה'. ועיין רד"ק (נחום, ב, ב) ופירוש אמוץ כח, אמצו כחכם בלב טוב ובבטחון שתבטחו בה'. ועיין תיקונים חדשים לרמח"ל (תיקון לו) ורזא דא קוה אל ה' חזק ויאמץ וכו', ורזא דא, מאן דמצפי גרים לנהירו עלאה דיתקרב לגביה, וכדין איהו ממתקף יתיר בקדושה.

עיגולים

נקודת אמצע של העיגול. אמץ אותיות אמצ-ע. אמצ-עיגול. ואמרו (שבת, עז, ע"ב) מאמצין או מעמצין תנן. והיינו שאל"ף מתח' לפ בעי"ן. וא"כ נעשה מאמץ, א-מצ-ע. וזהו לאם ולאם יאמץ (בראשית, כה, כו), והיינו שנלחמים על נקודת האמצע. שיעקב סוד נקודת אמצע, קו אמצעי.

יושר

כתיב (מלכים, ב, טו, ד) ויעש הישר בעיני ה' ככל שאר עשה אמציהו אביו.

ועוד. עיין שער הפסוקים (יהושע) חזק ואמץ כי אתה תנחיל, ג' פעמים א"ל הקב"ה ליהושע בפסוק זה חזק ואמץ, עיי"ש. והוא כנגד ג' קווים.

שערות

עשו איש שעיר ויעקב איש חלק. וכתיב (ברא' שית, כה, כו) ולאם מלאם יאמץ, ורב יעבוד צעיר. ועיין ספר הפליאה (ד"ה וראה והבן דברים נוראים) וז"ל, כי יתאמץ יעקב בלקחו הוא"ו מעשו (ואזי נעשה מעשו, ע"ש), עכ"ל. והנה עשו ויעקב ההבדל בגימט' ביניהם עולה

עתיק

קצ"ד, צדק. בחינת אמץ, צדק (עיין ערך קטן מלכות). ועיין קהלת יעקב (ערך אמץ) אמץ ר"ת איפת מלכות צדק.

אזן

אורות אח"פ ע"ב דס"ג. ועיין פירוש הרמ"ז על זוהר (דברים) וז"ל, וצו את יהושע לאנהרא, כי על כן א"ל חזק ואמץ, שהוא בגימט' ע"ב פק"ד, העולה נראה, ושני מיני חיזוק כנגד שני האורות של ע"ב פק"ד (ועיין ערך קטן חכמה שהוא יחוד חו"ב, ע"ב וס"ג).

חוטם

עיין רמ"ע מפאנו (מאמר תיקוני התשובה, פ"א) כתיב קוה אל ה' חזק ויאמץ לבך וקוה אל ה', במספר שווה, אשה ריח ניחח לה'.

פה

כתיב (איוב, טז, ה) אאמצכם במו פי. ובמ"צודות ציון (שם), מלשון אומץ וחוזק. וסיפא דקרא, וניד שפתי יחשך. ופירש במלבי"ם שם, הייתי מאמץ אתכם בכל כחי, גם אם ניד שפתי יחשך, אם היו שפתי נלאים מרוב הדיבור מבלי אוכל להגיד אותם יותר, עדיין הייתי מתייעג לחזק אתכם.

אמא

אמץ, א-צ.

ז"א

עליו נאמר לאם מלאם יאמץ, לשון קופץ את ידו. כי נעשה מרה"ר רה"י, קמיצה.

נוק

אותיות אחרי אמץ, ב-נ-ק, נקב. ועיין פירוש הרמ"ז על זוהר (במדבר) וז"ל, קשה להאמין שהאשה שמטבעה רכת הלבב תתאמץ כל כך. ועיין קהלת יעקב (ערך אמץ) אמץ אותיות מצא, מצא אשה מצא טוב, אשה מלכות, טוב יסוד, מלכות נקראת לפי שירודת מות, ע"כ אמץ גימט' סמא"ל, עכ"ל.

ועיין עשרה מאמרות (מאמר חיקור הדין, ח"ה, פ"ט) וז"ל, חזק ואמץ בגימט' רנ"ב אברי הנקבה החלושה שיש לה שני צירים ושתי דלתות, וצריכה חיזוק דכתיב כי חזק בריחי שערך. ■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון

עינים - שבירה

שבירה, חורבן. ואמרו (פסחים, מב, ע"ב) אין יינם של אדומים מחמיץ עד שנותנין לתוכן שעורין, וקורין אותו חומץ האדומי לקיים מ"ש אמלאה החרבה, אם מליאה זו חריבה זו, ואם מלאה זו חרבה זו. ר' נחמן ב"ר יצחק אמר מהכא, ולאם מלאם יאמץ. ומעין כך (מגילה, ו, ע"ב) קסרי וירושלים, אם יאמר לך אדם חרבו שתיהן אל תאמין, ישבו שתיהן אל תאמן, חרבה קסרי וישבה ירושלים, חרבה ירושלים וישבה קסרי, תאמן, וכו', ולאם מלאם יאמץ.

ועוד. אמרו (שבת, עז, ע"ב) איבעיא להו, מא-מצין תנן או מעצמין, את עיני המת.

בקרוב

הפצה אברומוביץ
03.578.2270
משלוח ברחבי העולם

ספרי אברומוביץ
רח. קוטלר 5,

הפצת ספרי קודש
רח. דוד 2,

ספרי מאה שערים
רח. מאה שערים 15,

בני ברק 03.579.3829

ירושלים 02.623.0294

ירושלים 02.502.2567

סניפים ספרי אור החיים

AVAILABLE IN THE USA FROM SHIRA DISTRIBUTORS 718.871.8652

מילון ערכים בקבלה • אבגית"ץ - שם מ"ב

הוא הגובר, ובו כלולים כל הו', ולכן ביום ראשון יכוין להמשיך הו' שמות, עיי"ש. ועיין שער הכוונות (דרושי תפלת השחר, דרוש ג). ועיין בהרחבה ברמ"ע מפאנו (מאמר מעין גנים, כוונת יום א, וסדר ספירת העומר). ושער הכוונות (שבת, דרוש א, ויהי נעם דמוצ"ש). וכל העלויות עיי"ש שם זה, עיין עמק המלך (שי"ד, פרק קלד). ועיין פרדס רימונים (שער כא, פרק יב-ג). וכל עלייה לעולם בחינת גבורה, וכמ"ש בלשם (חלק הביאורים, טנת"א, פרק ה, אות א) וז"ל, ושורשו דכל שם מ"ב הוא בגבורה, כי הוא מסוד הצמצום, והוא סליק ולא נחית, וכמ"ש בפרשת תרומה, קלב, ע"ב, עכ"ל. אולם בפרטות אבגית"ץ הוא חסד שבגבורה. ועולה בגימט' נחלה בלי מצרים, כ"כ ברמ"ע מפאנו (מאמר מאה קשיטה, סימן פה). ועולה נותן, כ"כ האריז"ל. ומאידך עולה שור, כ"כ הרבה מרבתינו. ועיין ספר הליקוטים (שופטים). עד כאן הקדמה בכללות לשם מ"ב. ונבאר עתה בס"ד שם אבגית"ץ בפרטות.

כתב הראב"ד (ספ"י, פ"א, מ"ב) וז"ל, אבגית"ץ, מלשון אבגא ונתיצה, ר"ל מכה ונתיצה, בסוד תהו ובהו, כי ההפסד בעצמו סבה להויה, עכ"ל. ויוצא מתיבת בראשית, כמ"ש בשער הכוונות (דרושי יוה"כ, דרוש ג). וכתב בעץ חיים (ש"ט, פ"ב, מ"ת) וז"ל, שם אבגית"ץ הוא בספירת החסד כנודע, לפי שממנו מתחיל מיתת המלכים כנ"ל, לכן בשם זה נרמז מיתת שבעה מלכים. וזהו פירוש אבגית"ץ, כמו אבג"י ת"ץ, כי אבג"י גימט' י"ו, והם סוד ז' מלכים, כי י' הוא במלכות שהיא נקודה אחת לבד והוא יו"ד של אבג"י, ואותיות אב"ג הם ו' בגימט', והם ו"ק דז"א, והרי הם ז' מלכים, וכו'. והנה ז' המלכים הנקרא אבג"י, הלא הם נצטו ונשברו ומתו, וז"ס תץ של אבגית"ץ, וכו'. ויש מפרשים אבגית"ץ מלשון הגמ' היא אבגא דבי רב, פירוש השטן שהיה נמצא בבה"מ ההוא (והוא שטן הוא מלאך המות, ודו"ק), עכ"ל. ומצינו בגר"א (תיקונים אחרונים, תיקון יא) ביאור נוסף וז"ל, וזהו השם אבגית"ץ, אבגי הוא משה (כמ"ש ויקבור אותו בגיא, אותיות אבגי, עיי"ש), ת - תורתו. י - צפונה. ר"ל תורת אבגי צפונה, עיי"ש. וביאור נוסף עיין בספר היחוד לר' חמאי גאון (בתחלתו). ועיין תיקוני זוהר חדש (ח, ע"ד), ואפיקי ים (סוטה, יג, ע"ב). ועיין ספר הליקוטים (בראשית, א. ואיוב, פרק ו). וכן שם זה עולה בגימט' שור, שארה, נותן, תולע, ברגש, כמבואר בכתבי האריז"ל.

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון

שם מ"ב, שבעה שמות ששה ששה אותיות לכל אחד. וזהו שם המפורש של מ"ב, אבגית"ץ - קרע שט"ן - נגדיכ"ש - בטרצת"ג - חקבטנ"ע - יגלפ"זק - שקוצי"ת, שהוא ר"ת של אנא בכח וגו'. וזהו שם מ"ב של יצירה. ובאצילות הוא שם הו"ה פשוט מלא, ומלא דמלא. ובבריאה יש מ"ב והוא אהי"ה יה"ו. עיין עץ חיים (שמ"ו, פ"ז, מ"ת). ושורשו אותיות אחע"ה, כמ"ש בעמק המלך. וסודו ל"ב נתיבות ו"ס, עולה מ"ב. עיין ספר הליקוטים (איוב, כו). ושורשם מ"ב, ב' פעמים אהי"ה, כמ"ש שם (ד, ע"א). וזהו בחיצוניות. ובפנימיות - הו"ה, כמ"ש בעץ חיים (ש"מ, דרוש י).

וכתבו בתיקונים (כו, ע"א) ואינון שבע לקבל שבע ימי בראשית, דרמיזין לשבע שמהן אבגית"ץ וכו'. ועלייהו איתמר שרפים עומדים ממעל לו, שש כנפים שש כנפים לאחד, דבהון פרחת צלותא לעילא, ואינון תמן מ"ב, לקבל מ"ב אזכרות דאינון תפילין דרישא וכו'. וכן יש בק"ש בפרשה ראשונה מ"ב תיבות. עיין שער הכוונות (דרושי הלילה, דרוש ה).

ואמרו שם בתיקונים (מו, ע"א) ואינון שבע ספירן, קול ה' על המים דא חסד ואיהו אבגית"ץ, דמתמן מיא דאורייתא. קול ה' בכח, דא קר"ע שט"ן, ודא גבורה. קול ה' בהדר, דא נג"ד יכ"ש, ודא ת"ת, כסאו כשמש נגדי, וביה אתמר למשה נגד כל עמך אעשה נפלאות. קול ה' שובר ארזים, דא בט"ר צת"ג, ודא נצח. קול ה' חוצב להבות אש, דא חק"ב טנ"ע, ודא הוד. קול ה' יחיל מדבר, דא יג"ל פז"ק, דאיהו יסוד, הר סיני. קול ה' יחולל אילות, דא שק"ו צי"ת, ודא מלכות. ועיי"ש (קד, ע"א). ועיי"ש (קכ, ע"א) סדר נוסף של הספירות לשם אבגית"ץ בפרטות מלבד הסדר הפשוט של שש אותיות כנגד ו"ק, וכללות השם כנגד מלכות. ועיי"ש (קלה, ע"א. נ, ע"ב).

והנה מהות שם מ"ב הוא שם של "עליה", וכמ"ש בעץ חיים (שער מ"ו, פ"ז, מ"ת) וז"ל, הנה סוד מ"ב, הוא ג"פ י"ד, וג"פ י"ד גימט' מ"ב. והם סוד ג' ידים, שהם יד הגדולה מימינא, יד החזקה משמאלא, יד הרמה באמצעיתא, כנוצר בתיקונים. והם סוד חג"ת, ובהם נכללים ד' תחתונים נהי"ם, כי הנה שם מ"ב יש בו ז' שמות כנודע לפי שהוא בז"ת, אמנם שורשו אינו נקרא רק בחג"ת לבד. והנה אדם דיצירה יש לו ג' ידים, שהם סוד שם מ"ב דאנא בכח, כדי לאחוז עמהם עולם העשייה להעלותו למעלה כמבואר אצלינו בסוד הקדישים ובתפלת השחר וכו', עכ"ל. וכתב בנהר שלום (דף כו, ע"א) וז"ל, והנה ביום ראשון שולט החסד, ולכן שם הראשון דשם מ"ב שהוא אבגית"ץ

כדי לקבל את המילון מהתחלה, אנא בקש לכתובת info@bilvavi.net

בלבביפדיה מחשבה

יום ד' 20:30

רח' קדמן 4

חולון

לפרטים 050.418.0306

הרב איתמר שוורץ

בלבביפדיה עבודת ה'

יום ג' 20:30 בדיוק

רח' הרב בלוי 33

ירושלים

לפרטים 052.765.1571

ישראל 073.295.1245 ■ 2>4>12 USA 718.521.5231

להצטרפות לרשימת העלון | לכל ענייני העלון info@bilvavi.net

רכישת ספרי הרב: ספרי אברמוביץ משלוח ברחבי העולם 03.578.2270

ספרי מאה שערים רח' מאה שערים 15, ירושלים 02.502.2567

הפצת ספרי קודש רח' דוד 2, ירושלים 02.623.0294 • ספרי אברמוביץ רח' קוטלר, 5 בני ברק 03.579.3829